

אגודת מיני מזחקה

מלקט מודעך ספר

מריקות התורה על חג הסוכות

דוגמא ב'

זהיר בהיות בא אליך ערל אחד לענין עסק שלך, אל תרבה עמו בדברים בתוך הסוכה, כי משכהו חוצה ולא יתעכב במקום קדוש, ומכל שכן חס ושלום שלא לאכול ולשתות עמו בצל קדוש חנית סוכה, ובשכלך תוכל להתבונן הפגם בזה, כי היושב בסוכה ולומד או מתפלל הרי הוא יושב ממש בתוך עולמות העליונים.

יסוד יוסף, פרק עז

מצות סוכה אל תהי קלה בעיניך, כי סוכ"ה כולל ב' השמות הוי"ה ואדנ"י, ובגימטריא מלא"ך

מצות סוכה אל יהא קל בעיניך, כי סוכ"ה כולל ב' שמות ה"ס כ"ו, ה"ס גימ' אדנ"י, וכ"ו גימטריא שם הוי"ה, ובמצות סוכה שמקיימין ישראל כראוי וכהלכותיה, הם נותנים כח וגבורה לפמליא של מעלה, כי סוכה גימטריא צ"א כמנין מלא"ך.

ולכן אנו מתפללים ופרוש עלינו סוכת שלומך, כי בזכות הסוכה שאנו מקיימין אותה, יהיה השם שלם וכסא הכבוד יהיה שלם, משא"כ בעולם הזה אין השם שלם כדכתיב כי יד על כס יי-ה ואין הכסא שלם משא"כ לעתיד יהיה השם והכסא שלם.

קב הישר, פרק צה

סוכות עיקר המועדים כי כבר קבלו ישראל התורה, ונתכפר עון העגל, וזכו לסוכה וד' מינים, וקרבות מיוחדים בכל יום

אֱלֹהֵינוּ מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם (ויקרא כג, לז). ולהיות זה מועד עיקר המועדים כולם תמצא בכאן שכפל זה המועד, כי בתחלה אמר בחמשה עשר יום חג הסוכות וחתם ואמר אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם וכו', ואח"כ חזר ואמר אך בחמשה עשר יום לחודש וגו' ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וגו' בסוכות תשבו שבעת ימים.

מציין מן החרכים, צריך שיהיו הכוכבים נראים לתוך הסוכה, להראות כי השי"ת משגיח עלינו

אברהם אבינו ע"ה היה ירא מהבלי העולם הזה, ובכה מאד לפני הקב"ה שיתן לו עצה ותושיה איך ומה לעשות, ואמר לו הקב"ה סגולה לזה, לך לך מארצך וגו' אל הארץ אשר אראך (בראשית יב, א), והיינו הסוכה, כי שם אני רואה אותך, ואתה תראה אותי דרך נקבי הסכך, וזה אשר אראך, ולזה צריך שיהיו הכוכבים נראים מתוך נקבי הסכך לתוך הסוכה, למען להראות כי השי"ת משגיח עלינו.

באר המים [להרה"ק רבי צבי הכהן מרימנאב ז"ע], ליל א' דסוכות

מן הסוכה נמשכת רפואה על כל רמ"ח אבריו

מן הסוכה נמשך לו רפואה על כל רמ"ח אבריו, כי סוכ"ה במלוי כזה: סמ"ך וא"ו כ"ף ה"י, גימ' רמ"ח, ובפרט ביום ראשון שהוא אושפיזא דאברהם"ם שגימ' רמ"ח.

צמח צדיק, מועדים, סוכות

חג האסיף תקופת השנה, הוא נותנת כח לכל השנה

פְּסַחֹת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים (ויקרא כג, מב). וימי הסוכות בפרט הז' ימים הם קיום כל השנה, כמ"ש (ויקרא כג, מא) בחג הסוכות שבעת ימים בשנה ע"ש פרשת אמור, לכן נק' חג האסיף תקופת השנה שהוא כח ותוקף כל השנה.

שפת אמת, סוכות, תרל"ח

היושב בסוכה ולומד או מתפלל, הרי הוא יושב ממש בתוך העולמות העליונים

ובהיות כי רצון השם יתברך ברוך הוא שלא להתערב זר בתוך מצוה הקדושה מצות סוכה כנזכר, על כן הוי

ועד"ז אמר הרב מבארדיטשוב שנבוכדנצר הרשע כשהתחיל לשבח אותו יתברך שמו מאוד וטעם מנועם שמחת עבודתו יתברך שמו, יצא חיותו מאתו מגודל הלהב שהרגיש, ונתחלף חיותו בחיה רעה שבא לו נפש חיות מחיה רעה תחת חיותו, לא כן עם בני ישראל שהורגלו בקדושה.

זרע קודש, על סוכות, ליום ד'

נדמה אשר הכתלים של סוכה המה של עץ והסכך המה עלי אילנות, ובאמת המה הכל שמותיו יתברך

פעם אחת אמר בלילה הראשונה של סוכות, הנה נראה אשר הכתלים של סוכה המה של עץ והסכך המה עלי אילנות, ובאמת המה הכל שמותיו יתברך, ואמר בשם מורו ז"ל אשר בהמצוה הזו נכנסים אנחנו עם הפאסטאלעס (היינו עם המנעלים), היינו אוכלים ושותים וישנים הכל בהמצוה.

אמרות משה [להרה"ק רבי משה מקאברין זי"ע] סוכות

מצוה קלה יש לי וסוכה שמה, מחמת שאפשר לקיימה בכל רגע אפילו רק ע"י ישיבה גרידא

הנה בחג זה, בחג הסוכות יש הרבה מצות, המצוה העקרית, שעל שמה נקרא החג היא מצות סוכה, ששקולה כנגד כל המצות, ובכל זאת נאמר מצוה קלה יש לי וסוכה שמה, והטעם שאפשר לקיימה בכל רגע ורגע אפילו רק ע"י ישיבה גרידא בה.

דברי שלמה [להרה"ק מטשורטקוב זי"ע] עמוד י

הסוכה היא מלאה ברכת ה' כמו בית המקדש

והנה לולב שהיה ניטל במקדש הוא להמשיך ברכאין דלעילא, וזה רמז ניט"ל גימטריא מאה (עם הכולל), הוא רמז למאה ברכאין, והוא במקדש, כי בהר ציון שם צוה ה' את הברכה (תהלים קלג, ג), לכך צריך שם כל שבעה להשפיע כל טוב וחסדים מדעת עליון לכל שבעה יומין עלאין, אבל משחרב בית המקדש ופסקה הטובה, התקין רבי יוחנן בן זכאי שלא תפסק הברכה ושיהיה הלולב ניטל גם במדינה בהסוכה כל שבעה, כי הסוכה היא מלאה ברכת ה' כמו בית המקדש וכן סכ"ך גימטריא מאה למאה ברכאין, וכמו שחל שם שמים על החגיגה כך חל על הסוכה (סוכה ט, א).

והוא שרמז הכתוב שבעת ימים תחוג לה' אלקיך 'במקום אשר יבחר' (דברים טז, טו), והוא הסוכה שהוא כמו בית המקדש אשר בחר ה', שמשם תצא הברכה על ישראל אמן.

תפארת שלמה, סוכות

וכל זה להורות כי זה המועד גדול מכל המועדים, ולכן אמר אך בחמשה עשר יום לחודש השביעי באספכם את תבואת הארץ תחוגו את חג ה' שבעת ימים, להורות על מעלתו שאינו שווה לשאר מועדים, שיש בו עניינים שונים ומצות מיוחדות, מסוכה, וארבע מינים, וקרבנות מיוחדים, מע' פרים כנגד ע' עממים, ולכן אומרים בו בכל הימים הלל גמור, מה שאין כן בפסח שאין אומרים הלל גמור אלא בשני ימים ראשונים.

והטעם לפי שבמועד של פסח עדיין לא היו ישראל בשלימותם, לפי שעדיין לא היה להם תורה מן השמים, ואחר מתן תורה לא היו עדיין בשלימותם לפי שעשו את העגל, ועד יום הכיפורים לא נתכפר להם העון, ואחר יוה"כ נשלמה שלימותם. ולכן מועד של סוכות הוא מועד עיקרי מכל המועדים, ולכן אומרים בו הלל שלם כל הימים, ולפי טעם זה עשה ממנו ב' חלוקות בתחלה אמר בחמשה עשר יום חג הסוכות וגו', ואחר כך חזר לומר אך בחמשה עשר יום לחודש השביעי באספכם את תבואת הארץ תחוגו את חג ה' שבעת ימים וגו', ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וגו', בסוכות תשבו שבעת ימים.

צורר המור

כל קנה שמניחים בסוכה יש בו שמות ואור גדול, וכמעט נשרפים מאהבה ויראה והתלהבות

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים מִשָּׁחָ (ויקרא א, א). במדרש (ויק"ר א, א) רבי תנחום פתח ברכו ה' מלאכיו וכו' (תהלים קג, כ), מצינו שנקראו הנביאים מלאכים כמ"ש וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים (במדבר כ, טז), וכי מלאך היה והלא משה היה וכו', נקדים לפרש מה שכתוב (שמות ג, ב) והנה הסנה בוער באש והסנה איננו אוכל, ע"ד שפירשתי מה שאמרו ז"ל (ע"ז ג, ב) לעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה רשעים נדונים בה וכו', כי אמרו ז"ל (שם ג, א) שיאמר להם ית"ש מצוה קלה יש לי וסוכה שמה וכו' ועושה סוכה בראש גגו והקב"ה מקדיר עליהם חמה וכו', כי האומות יהיו סוברים שיעשו כמו ישראל שעשו רק סוכה מדפנות של עצים וסכך מאילנות ולא יותר, ולא ידעו ולא יבינו האור הגדול שהיה לצדיקים, ובכל קנה שמניחין בסוכה הכל בשמות ויחודים ואור גדול, והתלהבות בלבותם בשיבתם בסוכה, וכמעט נשרפים ע"י עשיות המצוה מאהבה ויראה והתלהבות, רק שיודעין לקבל תיכף חיות אחר, ע"ד והחיות רצוא ושוב.

ויתברך שמו יוציא זה ההתלהבות מנרתיקה, מהכיסוי הוא הגוף, שע"ז לא היו רואין האור זה, לעתיד יוציא יתברך שמו זה האור מהנרתיק והכיסוי והעלם לגילוי, וירגישו האומות העולם גודל ההתלהבות והקדושה ולא יוכלו לסבול, ויהיו נשרפים מגודל ההתלהבות שירגישו,

סתר הסוכה והקימה במקום אחר למלאות רצון הרבנית

בידוע, נפטרה עליו אשת נעוריו של החפץ חיים זי"ע, והוא נשא אשה בזיווג שני. בחג הסוכות הראשון אחרי הנישואין בזיווג שני, הקים את סוכתו, כתמיד, אצל הבית מקום שרבים מהלכים שם, לאחר שהסוכה כבר עמדה, יצאה הרבנית, הסתכלה בסוכה ואמרה לחפץ חיים, המקום אינו מתאים כלל, לפי דעתי רצוי להעמיד את הסוכה שם, והצביעה על מקום אחר, לא אמר הח"ח מילה, סתר את הסוכה והקימה במקום עליו הצביעה הרבנית, אע"פ שבמשך כל השנים עמדה סוכתו באותו מקום שהקימה גם השנה.

כאשר עמדה הסוכה במקום החדש, יצאה שוב הרבנית, הסתכלה היטיב ואמרה לבעלה, חזורני בי, רואה אני כי צדקת שהקמת את הסוכה במקום הקודם, שוב לא אמר החפץ חיים דבר וחצי דבר, סתר את הסוכה והקימה מחדש במקום שעמדה עליו כל השנים.

הגאון מרן רח"ע גרודונסקי זצוק"ל סיפר את הסיפור הזה לראש ישיבת ראדין, הגרב"י פייבלזון זצ"ל, להדגיש את מידת הסבלנות של החפץ חיים.

החפץ חיים על שבת ומועדים, עמוד קטז

לא רצה לשבת בעגלה כשהלך למרחקים בחוה"מ סוכות, רק הלך ברגל

מידת חסידות לישב בסוכה כל החג ולא לצאת באופן קבוע, וכן מסופר על רבינו הגה"ק רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל, שלא רצה לשבת בעגלה כשהלך למרחקים בחוה"מ סוכות, רק הלך ברגל, שמיאן לישב דרך קבע חוץ לסוכה אפילו רגע בימי החג.

תשובות והנהגות [להגאון הגדול רבי משה שטרנבוך שליט"א] סוכה, עמוד עא

כל ימי חג הסוכות לא ישב על כסא חוץ לסוכה

כל ימי הסוכות, לא ישב הרה"ק רבי אליעזר זאב מקרעטשניף זצ"ל על כסא, חוץ לסוכה, ואפילו בביהמ"ד בתפילתו, ובנגינת שבת שלום בליל שב"ק שישב. (בכוונה עפ"י סוד) ובחג הסוכות ויותר על כל הכוונות, ולא ישב כלל חוץ לסוכה, (ובמס"נ כי רגליו נפוחות וכאובות היו וקשה לו העמידה למאד).

רוא דעובדא [להרה"ק מקרעטשניף זי"ע] סוכות, עמ' צ

נתן את דפנות הסוכה היקרות של ה'מאור עינים' להסיקם, כדי לחמם מים הדרושים לרפואת חולה

האדמו"ר הצדיק רבי מרדכי מרחמסטריווקא זי"ע, שעלה והתיישב בירושלים לפני רבות בשנים, נודע בצדקותו המפורסמת ובאהבת ישראל המופלגת שלו, ומפי אחד מאנשי ירושלים שמעתי אחד הסיפורים הנפלאים, המעיד על כך.

היה זה במהלך תקופה קשה, שבה התפרצו בירושלים מגיפות ומחלות, וגם בתו של האיש חלתה במחלה קשה, שכדי לרפאה צריכים היו לרחוץ את גופה בהרבה מים חמים, אבל בעניות ובמצוקה הנוראה ששררו אז בירושלים, לא היו לו אפילו מעט עצים כדי להסיק ולחמם מים לרפואת הבת.

שמע על כך האדמו"ר רבי מרדכי זצ"ל, ובלי אומר ודברים עלה אל עליית הבית, הוריד את דפנות הסוכה היקרות שלו ונתן אותן לאותו יהודי, כדי שייסיקם ויוכל לחמם מים הדרושים לו לרפואת בתו.

וברי להבין את גודל המעשה, צריך להוסיף, כי מדובר היה בדפנות לסוכה שקיבל אותן בירושה מאבותיו הק', שעברו אליהם מזקנו הרה"ק בעל ה'מאור עינים' זי"ע, ומחמת חשיבותם העלה אותן אתו לארץ ישראל ושמר עליהן כעל בבת עינו, וידוע היה שכמה עשירים הציעו לקנותן ולשלם בעבורן מחיר גבוה מאד, אבל הוא סירב בכל תוקף למכור אותן, הגם שהיה מצוי בדחקות נוראה, אבל כאשר שמע על המקרה החמור של הנערה החולה, לא היסס הרבי, עלה לעליית הגג, טרח הרבה כדי לחתוך מן הדפנות את החלקים שעליהם היו חקוקים שמות קדושים, ואז מסר את הדפנות לאיש כדי שיוכל להשתמש בהן לרפואת בתו.

הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, שאל אביך ויגדך, חלק ג, עמ' לג

הואפינו ביתא

ברוך שהחיינו וקימנו
והגיענו לזמן הזה

בסייעתא דשמיא הופיע לאור עולם
ברוב פאר והדר כרך נוסף מסדרת הספרים
שמצאו חן ושכל טוב בעיני גדולי
ומאורי ישראל, הורים, מחנכים, ושוחרי תורה

מתיקות הרצורה על חג הסוכות

אוצר סגולה יקר ערך, מלא וגדוש באמרות שפר,
מאמרי התעוררות והתחזקות, יסודות היהדות ודרכי
החסידות, נתיבות חכמה ותעצומות נפש, משולבים עם
הרבה סיפורי צדיקים

הכל מלוקט מחז"ל ומספרי חסידות ומוסר בכתבם
ובלשונם, מסודרים בטוב טעם ודעת בסדר מיוחד,
במטרה למסור ולהגיש את הדברים בימי חג הסוכות
באוזני בני ובני בניו למען ישמעו ולמדו את גודל
קדושת ורוממות חג הסוכות, מתוך מתיקות התורה
ואהבת הבורא

דוגמא מנושאים חשובים בספר: הכנה לקראת יום טוב • מצות עשיית סוכה • הסוכה מלאה צירופי שמות הקדושים • הסוכה בקדושת בית המקדש, וכית הכנסת, וארץ ישראל
• חביבות, סגולת, רוממות וקדושת הסוכה • מונת וטעם מצות סוכה • ענני הכבוד • הישיבה בסוכה – בצל ש-די יתלונן • הלימוד מהסוכה שהעולם הזה יהיה לו לארעי •
הסוכה מרמזת שהקב"ה משגיח עלינו דרך נקבי הסכך • נוי סוכה, התנאה לפניו במצות • ראו חיבתכם לפני המקום • מצות סוכה במסירות נפש • ניצוץ האושפזין קדישין
לאנשים הנקראים בשמם • שמחת החג, והדרך להגיע לשמחה • המשכת החג לכל השנה • זכר לשמחת בית השואבה בזמנינו • שינה בסוכה • גשמים בסוכה • עם ה' חזקו
ונתחזקה • פרידה מהסוכה

טעמו וראו כי טוב • למען ידעו דורותיכם